

Kralující kocour

Prodali jsme už půl milionu komiksů s Garfieldem, říká spolujitel nakladatelství Crew Petr Litoš.

ROZHOVOR
str. 12–13

FINTECH REVOLUCE

Jak technologické objevy a inovace mění tradiční finančnictví? Čtěte v novém magazínu E15 Premium.

V prodeji od 27. února.

➤ CZK/EUR • 27,020/0,000 Kč ➤ CZK/USD • 25,522/-0,054 Kč ➤ PX • 960,05/-0,13% ➤ EURO STOXX 50 • 3312,03/+0,24% ➤ ZLATO • 1257,20\$/+0,28%

KOMENTÁŘ: NEMOCNICE V NOVÉM ANEB LEX LUDVÍK / str. 11

Krátce

Zákon ke zbraním posoudí poslanci

Vláda se neshodla na novele ústavního zákona, která má umožnit majitelům legálně držaných zbraní zasáhnout k zajištění bezpečnosti v Česku. O poslanceké předloze iniciované ministrem vnitra Milanem Chovancem (ČSSD) tak rozhodne parlament. **str. 2**

O legalizaci půjček žádají zatím jen desítky firem

Nebankovní poskytovatelé půjček mají už jen dva dny na to, aby požádali o licenci na svůj byznys, jak to nařizuje zákon o spotřebitelském úvěru. Ač je na trhu přes padesát tisíc firem půjčujících peníze, žádost jich zatím podalo jen 35. **str. 5**

Nord Stream II asi povede přes Česko i Slovensko

Začíná se vyjasňovat, kudy poteče ruský plyn z nového plynovodu Nord Stream II do Rakouska. Jde o 35 miliard metrů krychlových plynu za rok, což je čtyřnásobek tuzemské spotřeby. Jisté je, že plyn bude směřovat z Německa přes Česko. Teď se zdá, že na poplatcích za přepravu vydělají i Slováci. **str. 6**

Dodavatel technologií pro Blanku sčítá dluhy

Věřitelé chtějí po zbankrotované ČKD Praha DIZ

miliard korun.

 twitter.com/e15news

JAN PAVEC:

Módní trend letošního jara – brož ve tvaru samopalu okouzlí každou dámu.

9 771803 454307 1 730 7

Zápisník
Jana Stuchlíka

Snad nás nesežerou

ČEZ začal půjčovat baterky k solárním elektrárnám. Ať si zájemce za 15 tisíc korun za měsíc vyzkouší, jak báječně se solár s baterkou doplňují. Ukazuje to, jakým podivným směrem se energetika vydává. Dřív lidé platili za drát do domu a elektrinu, kterou spotřebovali. Teď by měli splácet solár, baterku a k tomu platit za drát, kterým do domu elektrina přijde, když slunce nesvítí a baterka je vybitá. ČEZ na tom jistě škodný nebude.

Pálení dřeva s bojem proti klimatickým změnám moc nepomůže. Britští vědci racionálně upozorňují, že spálením stromů, které absorbovaly CO₂ desítky let, se do vzduchu dostane více skleníkového plynu, než kolik stihnou přeměnit na rostlinnou hmotu čerstvě zasazené stromky. Trošku to připomíná spor o uhlí, což není nic jiného než pálení pravěkých lesů a uhlíku odstraněného z atmosféry před miliony let. Nakrmit hladovou moderní civilizaci 160 miliardami megawatthodin bezuhlíkové energie prostě bude chtít větší kreativitu.

Na Evropu se možná valí další pohroma. Pěticentimetrové larvy jihoafrického motýla blýskavky kukuřičné už decimují úrodu v subsaharské Africe. Zákeřná housenka se kromě kukuřice živi dalšími deseti rostlinami. Podle vědců to má blýskavka do Evropy jen skok. Nejdřív do jižní, pak do východní. Pěstování kukuřice, která je proti těmto škůdcům odolná, loni na podzim odmítli poslanci Evropského parlamentu. Tak snad nás nesežerou. Ty housenky.

Protagonisté dne

Milan CHOVANEC
MINISTR VNITRA

Ministr zkusil na vládě prosadit novelu zákona o zbraních, a jak se dalo očekávat, neuspěl. Ani ve sněmovně nemá silnou podporu.

str. 2

Tomáš KRSEK
SPOLUMAJITEL PLZEŇSKÉ ŠKODY

Za poloviční podíl v litovelském výrobci papírenských strojů Papcel zaplatil řádově vyšší stovky milionů korun, odhadl server Forbes.cz.

str. 5

Damien CHAZELLE
FILMOVÝ REŽISÉR

Ve dvaačtyřiceti letech se stal nejmladším držitelem Oscara za režii. Získal jej za muzikál La La Land, který obdržel celkem šest sošek.

str. 15

OPRAVY POKRAČUJÍ

Foto: čtk

OBNOVA HRADU Hartenberg v obci Hřebený na Sokolovsku bude pokračovat i letos. Se záchranou památky, jejíž historie sahá až do 13. století, pomáhala od roku 2000 již tisícovka dobrovolníků. Na snímku je pohled na obnovenou hradní kapli.

Ozbrojení rezervisté podporu vlády nezískali

■ Novelu zákona ke zbraním posoudí parlament, šance na schválení jsou malé. Pokud by prošla omezující evropská směrnice, podá ministr vnitra Chovanec žalobu.

Pavel Otto

Navzdory neshodám v koalici předložil ministr vnitra Milan Chovanec (ČSSD) vládě novelu ústavního zákona ke zbraním. A podle očekávání neuspěl. Sobotkův kabinet se na předložení, která by majitelům legálně držných zbraní umožnila zasáhnout při ohrožení země, neshodl. Norma putuje do Poslanecké sněmovny, kde má zatím podporu 35 hlasů. Pro schválení jí potřebuje 120.

„Vláda se neshodla na negativním ani neutrálním stanovisku. Takže k návrhu nezaujala žádný postoj. Záleží na parlamentu,“ řekl premiér Bohuslav Sobotka (ČSSD).

Proti jsou šéf rezortu spravedlnosti Robert Pelikán (ANO) a další ministři hnutí Andreje

Babiše. „Opět to vzali jako politický souboj. Pevně doufám, že to ve sněmovně projde. Máme velmi dobrou vyjednávací pozici, abychom získali tři pětiny potřebných hlasů,“ míní Chovanec.

Část poslanců ANO přitom novelu spolu s kolegy z ČSSD a opozičních ODS a KSČM podepsala. Lidovci váhají a TOP 09 je proti. „Jde o čirý předvolební populismus. Právo na držení a použití zbraní není potřeba zakotvovat do ústavního zákona,“ uvedl poslanec topky Martin Plíšek.

Chovance včera před Strakovou akademií podpořili členové Českomoravské myslivecké jednoty a zástupci dalších organizací. Vládě předali petici s 50 tisíci podpisy.

Podle ministra není cílem zavést držení zbraní jako základní právo. „Jde nám o bezpečný stát, nikoliv o Divoký západ,“ poznamenal s tím, že lidé by mohli převzít bezpečnostní povinnosti ve větším rozsahu. Vnitro v této souvislosti hovoří o systému rezervistů, do něhož by se hlásili právě legální majitelé zbraní. Česko by také výslovně uznalo, že zákonné držení a nošení zbraní jsou součástí jeho ochrany.

Motivem pro sepsání předlohy je i navrhovaná evropská směrnice, která má vlastnictví zbraní zpřísnit. Praha ji kritizuje. Evropský parlament by o nařízení měl hlasovat v březnu. „Pokud projde v nejhrubší podobě, podáme žalobu,“ uzavřel Chovanec.

Pravidla pro pracovní agentury se mají změnit

Ministr vnitra Milan Chovanec (ČSSD) včera na vládě také představil první výsledky pracovní skupiny zabývající se zvýšenou kriminalitou v průmyslových oblastech na Plzeňsku a Královéhradecku. Legislativa týkající se agentur přivážejících cizince kvůli práci by se měla zpřísnit. Například by mohly platit vyšší kauce, řekl Chovanec. Zdůraznil, že ale nechce zkomplikovat příchod cizinců za prací. „V sousedním Německu je necelých dvacet takových agentur, v Česku přes dva tisíce,“ uvedl.

Olomoucké zastupitelstvo odvolalo hejtmana Koštu

■ Kraj nově povede současný krajský předseda ANO a poslanec Ladislav Oklešťka.

Oto Košta (ANO) byl během včerejšího veřejného hlasování zastupitelstva Olomouckého kraje odvolán z funkce hejtmana. Vzápětí byl na jeho post odhlasován krajský předseda ANO a poslanec Ladislav Oklešťka.

ANO už na začátku února vyzvalo Koštu k rezignaci, protože hnutí nebylo spokojené s jeho prací v čele hejtmantství. Košta výtky spolustraníků odmítl a nerezignoval. Koalice ANO, ČSSD a ODS má v pětapadesátčlenném zastupitelstvu 30 hlasů, pro Koštu při jeho zvolení loni na podzim hlasovalo 35 z 54 přítomných zastupitelů. Zástupci koaliční ODS a ČSSD už před hlasováním oznámili, že výměně hejtmana nebudou stát v cestě.

Klub s krajským předsednictvem hnutí ANO tvrdí, že Košta nezvládal řízení kraje. Vytyká mu také, že jako svého poradce při předávání úřadu zaměstnal bývalého hejtmana Jiřího Rozbořila (ČSSD), který je vyšetřován v korupční

VÝMĚNA HEJTMANA. Zastupitelstvo Olomouckého kraje odvolalo Otu Koštu (ANO), kterého nahradil Ladislav Oklešťka (nahore).

kauze Vidkun. Ke kritice se posléze přidali i tři hejtmantovi náměstci z ANO, ČSSD a z ODS, podle kterých odmítal reorganizovat úřad a špatně komunikoval s kolegy. Košta už dříve řekl, že nepochybil, a snahu o své odvolání přisoudil mocenským ambicím některých

lidí. Včera Košta uvedl, že s největší pravděpodobností vystoupí z ANO.

Podle bývalého hejtmana Jiřího Rozbořila (ČSSD) byl scénář likvidace odvolaného hejtmana napsán již před volbami. Důvody pro jeho odvolání označil za zástupně a uměle vytvořené. /čtk/

Krátce

Příživnictví v trestním zákoníku nebude

Pro možný rozpor s normami o ochraně lidských práv včera vláda odmítla návrh KSČM, aby bylo do trestního zákoníku včleněno příživnictví. Předloha se podle podkladů pro ministry inspirovuje v minulém režimu, kdy byl způsob nabytí peněz k obživě chápán jako součást socialistické morálky, nikoli věc jednotlivce jako nyní.

Zákon o univerzitních nemocnicích se zdrhl

Projednávání zákona o univerzitních nemocnicích bylo odloženo, takže na jeho projednání zbude méně času. Situaci ministru zdravotnictví Miloslavu Ludvíkovi (ČSSD) komplikuje i fakt, že univerzity žádají oddlužení fakultních nemocnic před jejich transformací. /čtk/

NÁZORY str. 14

Páleník byl obviněn kvůli pronájmu

Bývalý šéf Správy státních hmotných rezerv (SSHR) Ondrej Páleník byl spolu s dalším vysoce postaveným manažerem správy obviněn kvůli uzavřenému dodatku na pronájem nádrže v Nelahozevsi. Za zneužití pravomoci úřední osoby a porušení povinnosti při správě cizího majetku hrozí oběma obviněným až 12 let vězení, uvedl státní zástupce Tomáš Minx.

Podle Minxe manažeři „nehospodárně nakládali s majetkem České republiky“. Obvinění byli na začátku února. Páleník, který vedl SSHR od listopadu 2012

do února 2014, vinu odmítá, uvedla včera Česká televize. Neumí si představit, jak by jako tehdy nový předseda SSHR mohl zjistit, že smlouva není v pořádku, dodal.

Kauza podle předsedy správy Petra Švagra souvisí se společností Viktoria-gruppe. Společnost se podle něj před časem zavázala hradit náklady na pronájem nádrže firmě Mero ČR, která je státním provozovatelem ropovodů. V roce 2013 byl ale podepsán dodatek ke smlouvě, který firmu této povinnosti zbavil. Od té doby hradí pronájem prázdné nádrže SSHR, řekl Švagr. /čtk/

265234/110

INZERCE

SmartPokladna

HIT mezi EET pokladnami

MARKEETA
SMARTPOKLADNA

PRO MALOOBCHOD

- velký displej 10"
- možnost připevnit k pultu
- kompletní sada i s tiskárnou

AKCE:
3 měsíce provozu za 1,- Kč

PODPORA 24/7

Zákaznická podpora Markeety je v provozu nonstop.

OFFLINE PROVOZ

Markeetě nevadí dočasný výpadek internetu. Sama vše odešle po obnovení připojení.

DOPRAVA ZDARMA

Při objednání na e-shopu.

volejte zdarma: 800 701 701 www.markeeta.cz

MARKEETA

Věřitelé žádají po Speychalovi sedm miliard

■ Dodavatel technologií pro pražský tunel Blanka ČKD Praha DIZ za sebou nechal mnohamiliardové dluhy. Pohledávky skupuje finančník Pavol Krúpa.

Daniel Novák, buk

Závazky zbankrotované společnosti ČKD Praha DIZ z impéria podnikatele Petra Speychala se dosud vyšplhaly na sedm miliard korun. Do konkurzu zatím přihlásilo pohledávky přes pět set věřitelů. O tom, jaké dluhy budou uznané, rozhodne přezkumné jednání koncem června.

Hospodaření ČKD Praha DIZ

rok	tržby (v mld. Kč)	zisk/ztráta (v mil. Kč)
2014	4,9	92
2015	2,5	-1100
2016*	0,8	-281

*k 8. 9.

Pramen Insolvenční rejstřík

Do úpadku poslal soud Speychalovu firmu poté, co loni v srpnu prohrála s Prahou arbitráž o 1,7 miliardy korun. ČKD Praha DIZ je po magistrátu požadovala za práce v tunelu Blanka.

„Rozsáhlý bankrot ČKD DIZ vyvolal u stovek věřitelů řadu rozsáhlých problémů. Ztráty na neuhrazených pohledá-

kách mohly vést v některých případech až k druhotné platební neschopnosti samotného věřitele. Pojištěním byl pokryt vzhledem k celkovému objemu jen zlomek nezaplacených faktur,“ komentovala situaci Markéta Stržínková, šéfka tuzemské části pojišťovny pohledávek Atradius.

Krach ČKD Praha DIZ zabol banky. Jejich výhodou však proti většině jiných věřitelů je, že mají pohledávky zajištěné majetkem podniku. Mezi největší věřitele bankrotáře patří česká pobočka ruské Expobank, která se přihlásila o pohledávku skoro za 300 milionů korun. UniCredit Bank dlužil Speychal přes 80 milionů.

O platnost menší části pohledávek vůči ČKD Praha DIZ

se mimo jiné soudí Lovochemie z holdingu Agrofert, která chce po Speychalovi 44 milionů korun.

Pohledávky vůči zkrachovalci již přilákaly investičního žraloka Pavla Krúpu. „V nákupech pohledávek vůči ČKD Praha DIZ nadále pokračujeme,“ sdělil deníku E15 miliardář.

Zajímavostí je, že na své si v konkurzu s ČKD DIZ snaží přijít i sám Speychal. Mezi přihlášenými věřiteli je řada firem patřících do jeho holdingu. Mateřská ČKD Asset chce z ČKD DIZ

dostat přes 206 milionů. V Londýně registrovaná firma Hanbury Finance, přes níž Speychal koncern ovládal, přihlásila vůči zbankrotované společnosti pohledávku za 28 milionů korun.

Developer Codeco, který od Speychala dává ruce pryč, ale o jehož blízkosti k podnikateli se v minulosti mluvilo, chce po zkrachovalém podniku kolem deseti milionů. Deník E15 se snažil získat

k průběhu konkurzu i Speychalovo vyjádření, na otázky však v termínu nereagoval.

Ještě v době stavby Blanky nebyly tržby Speychalovy firmy daleko od pěti miliard korun. Loni těsně před krachem firma

podle svých účtů utržila 828 milionů. Podobné je to i se ziskem. V roce 2014 v čistém inkasovala 92 milionů korun. O rok později vykazala ztrátu přes miliardu.

Mezi největší věřitele patří pobočka ruské Expobank, která se přihlásila s pohledávkou skoro za 300 milionů korun.

E15 PREMIUM

S TÉMATEM FINTECH REVOLUCE:

- jak technologie a sociální sítě mění bankovníctví a pojišťovnictví
- jak bude vypadat bankovníctví za 10 let
- finanční inovace v Česku

2. 3. 2017
Four Seasons
Hotel Prague

Program:

8.30–9.00 registrace
9.00–11.00 servírovaná snídaně,
panelová diskuze

Moderátor:

Lukáš Kovanda

Řečníci:

Pavel Šiška, Deloitte
Anna Filippová, Česká spořitelna
Pavel Kysilka, 6DAcademy
Jan Lamsler, Red Eggs

O legalizaci půjček zažádaly zatím jen desítky firem

■ Část úvěrových společností se od března kvůli nové legislativě přesune do šedé zóny ekonomiky.

Jaroslav Bukovský

Nebankovní poskytovatelé půjček mají už jen poslední dva dny na to, aby zažádali o licenci na svůj byznys. Vyžaduje to od loňského prosince platný zákon o spotřebitelském úvěru. Ačkoliv domácí trh podle odhadů ČNB čítá přes padesát tisíc firem půjčujících peníze, žádost jich zatím podalo jen 35.

S dramatickým pročištěním českého trhu s půjčkami přesto znalci trhu nepočítají. „Největší nápor očekáváme

během tohoto týdne, do jeho konce tak ještě může dojít k podstatným změnám v počtu žádostí,“ uvádí Denisa Všetická z ČNB. Na rozhodnutí o udělení licence má centrální banka až patnáct měsíců. Než regulátor rozhodne, mohou firmy dál půjčovat, a to i v případě, že podmínky licencování nesplňují. Bez podání žádosti o licenci by poskytovatelé spotřebitelských půjček měli od března zavřít kram.

„Dá se očekávat, že celá řada menších firem se spojí do jedné větší, která bude splňovat všechny zákony stanovené podmín-

ky, a budou tedy fungovat dále. Další část trhu pak sice oficiálně činnost ukončí, ale dál budou fungovat v rámci šedé ekonomiky,“ soudí analytička Partners Lucie Drásalová. To má být případ nejagresivnějších hráčů z řad lichvářů.

ČNB zatím eviduje pouhých

35

žádostí o licenci pro nebankovní poskytovatele půjček.

„Malé firmičky zákon neřeší. Řada z nich se na licencování zatím vůbec nechystá,“ uvádí zdroj obeznámený s trhem, který si nepřál být jmenován.

Kritici zákona zdůrazňují, že nelicencované finanční firmy budou moci i nadále poskytovat úvěry spotřebitelům jako podnikatelům. Pokud klient nabere půjčku jako živnostník, ochrana plynoucí z nové legislativy se jej nedotkne.

Nebankovní poskytovatelé úvěrů musejí mít nově kapitál přinejmenším dvacet milionů korun. V rámci řízení o udělení licence ČNB přezkoumává i důvěryhodnost a odbornou způsobilost osob a původ počátečního kapitálu či řádnou organizaci vnitřního provozu.

Smyslem licencování je omezit riziko nekontrolovatelného nabírání dluhů klienty, kteří už nyní mají se splácením svých závazků problémy.

Foto: Sazka

PREMIÉRA. Sazka otevírá restaurační podnik, který by se mohl stát základem budoucích celorepublikových franšíz.

Sazka otevře první vlastní kavárnu

Dušan Kütner

Lídr tuzemského trhu číselných loterií, společnost Sazka, v pátek oficiálně otevře v pražském obchodním centru Flora svůj první restaurační podnik s názvem Kavárna štěstí. Postupně přidá další dva – v ulici Národní a Budějovické.

Celkový vklad do Kaváren štěstí činí řádově desítky milionů korun. „Není to investice do jedné kavárny, ale do vývoje konceptu, designu a technologií, které budeme využívat i v dalších podnicích,“ uvedl generální ředitel Sazky Robert Chvátal. Pokud se provoz osvědčí, hodlá Sazka rozší-

řit projekt prostřednictvím franšíz po celé republice.

Sazka se díky kavárně hodlá posunout od čistě loteriijní společnosti k zábavní. „Dlouhodobě se chceme profilovat jako zábavní firma, která probouzí v lidech touhu prožít velké sny a Kavárna štěstí je jedním z kroků, jak toho dosáhnout,“ podotkl Chvátal. „Jsme první na světě, kdo se rozhodl propojit svět kávy a gastronomie se světem loterií,“ doplnil.

V Kavárně štěstí tak bude součástí nabídky speciální Šťastné menu, které si zákazníci budou moci objednat a dostanou k nápoji i los v ceně menu. **Více E15.cz**

Vybrané změny, které od 1. prosince 2016 přinesl nový zákon o spotřebitelském úvěru

- Spotřebitelé budou moci kdykoli splatit dluh. Poskytovatelé zaplatí jen „účelně vynaložené náklady“.
- Pokud dlužník prodá nemovitost, na kterou si vzal hypotéku, zaplatí maximálně jedno procento z předčasně splacené částky.
- Sankční poplatky z prodlení splátky či úhrady úroku jsou zastropovány na nejvýše 0,1 procenta denně z částky, která je v prodlení, ale ne více než padesát procent z částky úvěru nebo než 200 tisíc korun.
- Poskytovatelé úvěrů z řad bank i nebankovních subjektů mají povinnost prověřovat schopnost splácet u jejich klientů lépe než doposud. Jinak může soud dlužníkovi odpustit platbu úroků.

Miliardář Krsek kupuje polovinu Papcelu

Poloviční podíl v litovelském výrobci papírenských strojů Papcel změnil majitele. Stal se jím miliardář a spoluzakladatel strojírenské společnosti Škoda Transportation Tomáš Krsek. O podpisu smlouvy mezi Papcelem a Krskovou investiční skupinou Bohemia Industry informoval server Forbes.cz. Hodnotu

transakce strany nekomunikovaly, ale podle Forbesu byla v řádu vyšších stovek milionů korun.

„Papcel je průmyslová firma s velkým potenciálem růstu. Vyrábí pro zahraniční trhy a umí využít synergie velké odbornosti a specializace českých strojařů a relativně levné pracovní síly.

V tom se podobá byznysu Tomáše Krsky, i proto mu investice dávala smysl,“ sdělil Forbesu Jan Mynář ze skupiny Bohemia Industry. Papcel podle Mynáře hledal investora kvůli další plánované akvizici v západní Evropě.

Litovelský podnik vyrábí a dodává stroje a zařízení

pro kompletní linky papírenských strojů. Jediným akcionářem byla dosud holďingová společnost VEGA-HSH, kterou vlastní rodina podnikatele Davida Dostála.

Dříve se Papcel soustředil hlavně na Rusko, teď se snaží získat nové zakázky například v Íránu či v jihovýchodní Asii. V roce 2012

využil insolvence španělského konkurenta Gorostidi a koupil jeho obchodní značku i know-how. Podnik by díky tomu měl posílit pozici na zahraničních trzích a snížit náklady na výzkum a vývoj nových strojů. O dva roky později Papcel převzal francouzského konkurenta ABK. /čtk/

Aukce ukáže, zda si Slováci sáhnou na ruský plyn

■ Provozovatelé tranzitních plynovodů v Česku a na Slovensku budou v březnu dražit nové kapacity na přepravu miliard metrů krychlových plynu z plynovodu Nord Stream II.

Jan Stuchlík

Začíná se vyjasňovat, kudy poteče ruský plyn z nového plynovodu Nord Stream II do Rakouska. Týká se to 35 miliard metrů krychlových plynu za rok, což odpovídá čtyřnásobku tuzemské spotřeby.

Jisté je, že plyn by měl směřovat z Německa přes Česko. Teď se zdá, že si z tučného koláče poplatků za přepravu ukousne i Slovensko. To by utrpělo výraznou ztrátu, kdyby ruský Gazprom přestal plyn dodávat přes Ukrajinu a Slovensko a veškerý plyn tlačil do Evropy po dně Baltského moře.

Český provozovatel tranzitních plynovodů Net4Gas plánuje na začátek března aukci na rezervaci nových přepravních kapacit pro plyn z Nord Stream II. Z podmínek aukce vyplývá, že Net4Gas bude testovat zájem obchodníků o přepravu z Německa na Slovensko. Stejnou aukci uspořádá také slovenský Eustream na kapacitu předávacího bodu na slovensko-české hranici. Pokud bude zájem obchodníků dostatečný, rozhodnou oba operátoři o výstavbě.

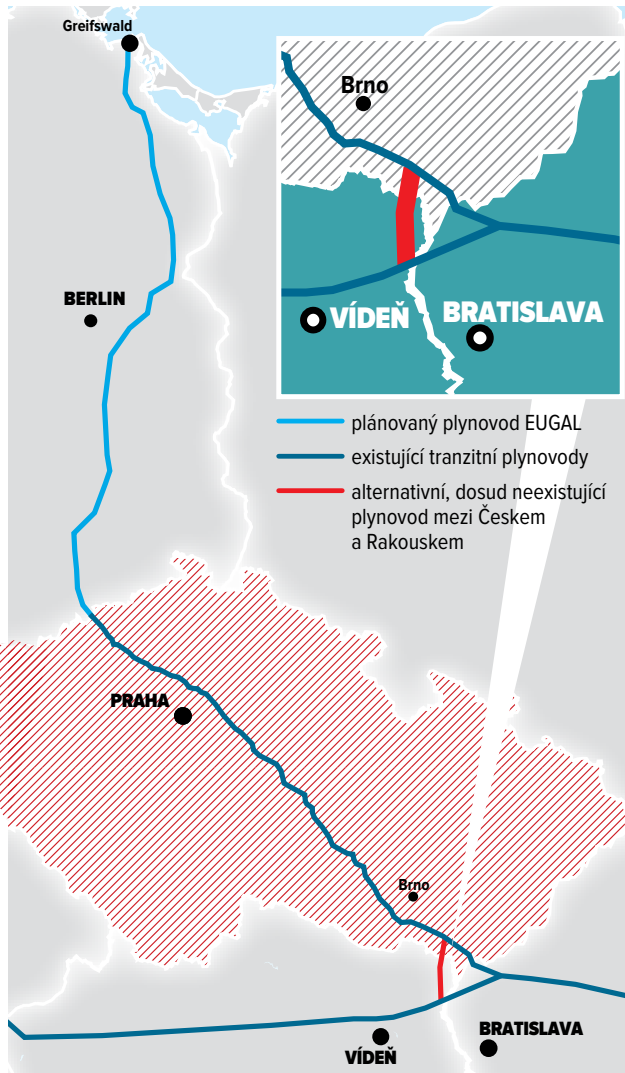
V provozu by mělo být nové zařízení po roce 2019. Kapacita předávací stanice na česko-slovenské hranici by se musela rozšířit na dvojnásobek. Dál do Rakouska by vedl plyn již existující slovenský plynovod.

Plynovodem Nord Stream II by mělo téct do Rakouska

35

miliard metrů krychlových ruského plynu ročně.

Přeprava ruského plynu plynovodem Nord Stream II do rakouského Baumgartenu

Strašákem pro slovenský Eustream, jehož většinovým vlastníkem je slovenský stát a menšinovým akcionářem holding EPH, je varianta, že místo přes Slovensko by se miliardy metrů krychlových plynu tlačily úplně novým plynovodem, který by přímo spojil Česko a Rakousko. Ve svých investičních plánech ho mají jak Net4Gas, tak rakouský Gas Connect. „Žádný nový výstupní bod

mezi Českou republikou a Rakouskem nebude v aukci nabízen,“ ubezpečuje mluvčí Net4Gas Zuzana Kučerová. „Náš plán na propojení českého a rakouského trhu

Konec sporu ERÚ a Net4Gas

Loni na podzim se Net4Gas začal soudit s Energetickým regulačním úřadem kvůli snížení poplatků za přepravu plynu. Jenže teď je ochoten spor zastavit kvůli plánům na přepravu plynu z chystaného plynovodu Nord Stream II přes Česko. ERÚ už přepravci vyšel vstříc. Navrhuje změnit loňské cenové rozhodnutí, v němž přidá cenu za zatím neexistující vstupní plynovod na německo-české hranici. Bez této změny nemůže Net4Gas aukci uskutečnit. Když březnová aukce dopadne úspěšně, Net4Gas prý soudní spor s ERÚ ukončí.

se nemění. Jestli se tak stane přímým spojením nebo prostřednictvím slovenské sítě, závisí na poptávce trhu,“ dodává Laura Veits-Pedarnig, mluvčí Gas Connectu.

Budoucí cesta plynu z Nord Stream II se už několik měsíců řeší také na česko-slovenské mezivládní úrovni. „V březnu 2016 byla vytvořena expertní pracovní skupina pro infrastrukturální projekty a jejich dopad na středoevropské trhy se zemním plynem,“ vysvětluje Maroš Stano, mluvčí slovenského ministerstva hospodářství. Slováci vnímají možný přímý plynovod mezi Českem a Rakouskem jako ohrožení bezpečnosti dodávek v regionu a považují ho za nadbytečný projekt, který by vyřadil ze hry už existující trubky na Slovensku.

Odcházející český ministr průmyslu a obchodu Jan Mládek o propojení Česka a Rakouska jednal jak se slovenským, tak s rakouským ministrem hospodářství. Česko, které nemá majetkový podíl v Net4Gas, může cestu plynu do Rakouska výrazně ovlivnit.

„Ministerstvo by mělo udělit státní autorizaci na výstavbu plynovodu do Rakouska, bez níž není možná stavba jakéhokoli vysokotlakého plynovodu,“ uvádí mluvčí ministerstva průmyslu a obchodu František Kotrba.

Ruský Gazprom by chtěl postavit Nord Stream II do roku 2019. Dvě třetiny z nově dopravovaného plynu by měly končit v rakouském Baumgartenu. Odtud by putoval přes Rakousko například do Itálie.

Krátce

Home Credit investoval do start-upu Nymbus

Skupina Home Credit založila divizi pro investice rizikového kapitálu do začínajících firem v oblasti fintech. Pod značkou Home Credit Venture Capital investovala prvních osm milionů dolarů do amerického start-upu Nymbus.

Tvrdik končí ve vedení vydavatelství Empresa

Čínská společnost CEFC podle serveru Hlídací pes ukončila spolupráci s vydavatelstvím Empresa Media a agenturou Médea. Jaroslav Tvrdik z CEFC skončil ve statutárních orgánech firem, ale ukončení spolupráce mezi subjekty odmítá. [Vice E15.cz](http://ViceE15.cz)

VÚHŽ investuje desítky milionů do válcovny

Společnost VÚHŽ, dceřiná firma Třineckých železáren, zmodernizuje v Dobré u Frýdku-Místku za 83 milionů korun svou válcovnu speciálních profilů. Kapacita zařízení se zvýší o polovinu a rozšíří se výrobní portfolio.

Obrat Veletrhů Brno loni překročil miliardu

Společnost Veletrhy Brno loni poprvé od krize v roce 2008 utržila více než miliardu korun, konkrétně 1,061 miliardy. Přibýlo návštěvníků i vystavovatelů, firmě se zvýšil i zisk. Hrubý zisk dosáhl 263 milionů korun, meziročně zhruba o 110 milionů více.

C&A končí s igelitovými taškami zdarma

Dalším obchodním řetězcem, který nebude dávat zdarma plastové tašky k zakoupenému zboží, je oděvní firma C&A Moda. Od března budou stát pět korun. Diskonty Lidl od počátku března zcela upustí od prodeje jednorázových igelitových tašek. Loni přitom v Česku rozdál přes 27 milionů igelitek. Od příštího roku zřejmě nebudou moci obchodníci podle nové legislativy dávat zdarma igelitky vůbec. /čtk/

CzechInvest láká investory, kteří utíkají před brexitem

■ Česko se snaží získat britské, americké či asijské společnosti, které místo Londýna hledají jiné centrum pro evropské operace.

Tomáš Stingl

Vládní agentura CzechInvest zaznamenala první vlnu zájmu společností utíkajících před brexitem. „Evidujeme již tři zahraniční firmy, které nebudou investovat kvůli brexitu ve Velké Británii, ale řešíme s nimi umístění investice v České republice,“ uvedl generální ředitel CzechInvestu Karel Kučera s tím, že zatím nemůže uvést jména společností. Česko podle něho chce letos nejenom

přilákat samotné britské firmy, ale také americké či asijské společnosti, které budou místo Londýna hledat jiné centrum pro evropské operace.

„Nešly do Velké Británie, aby odtamtud vyvážely do Commonwealthu, ale do Evropy,“ uvedl Kučera. „Česká republika je už teď čtvrtým největším hubem asijských výrobních investic v Evropě, jsme na srovnatelné úrovni s Francií. Velká Británie je zatím první, druhé je Německo,“ dodal.

Britský list Independent minulý týden s odvoláním

na průzkum agentury KPMG uvedl, že o přesunu části svých operací uvažuje třetina výrobních podniků zatím sídlících ve Velké Británii.

„Přestože se některé zajímají hlavně o kurz libry, tlak odborů a vyšší nepřímé zdanění, zvažují také mnoho ryze praktických věcí,“ citoval list Karna Briggse, odborníka KPMG na brexit.

„V Česku investoři najdou kvalitní pracovníky za rozumné platy, a navíc dostupnou kulturu, sport a také dobré společenské vžití,“ podotýká Kučera.

Více E15.cz

O přesunu části operací usiluje podle agentury KPMG

třetina

výrobních podniků sídlících ve Velké Británii.

INVESTICE ZA 1,5 MILIARDY

Foto: čtk

SPOLEČNOST ROBERT BOSCH z Českých Budějovic, která patří do skupiny největšího výrobce autodílů, letos investuje téměř 1,5 miliardy korun. Zhruba třetina půjde do systému Denox, jenž snižuje emise oxidů dusíku. Firma, která zaměstnává čtyři tisícovky lidí, vytvoří v následujících třech letech 650 pracovních míst.

266605/29

INZERCE

JOB AIR Technic si bude sám vychovávat letecké mechaniky

Problém s nedostatkem kvalifikovaného personálu řeší největší tuzemská letecká opravná JOB AIR Technic aktivně, letecké mechaniky si bude sama vychovávat. Firmě se daří, má naplněnou kapacitu a na jaře získá oprávnění na údržbu Airbusu A 330, čímž vhodně rozšíří portfolio služeb.

„Nově můžeme školit zaměstnance, aby získali průkaz leteckého mechanika, základní oprávnění k tomu, aby mohli samostatně pracovat na letadlech. Pro ilustraci je to něco jako prázdný řidičák. K němu musí ještě získat typová oprávnění, například na letouny Boeing 737, Airbus A 320 nebo nově i na Airbus A330,“ popisuje Daniel Barč, ředitel JOB AIR Technic.

Školení si firma zajišťuje ve vlastní režii. Nováčky připravují zkušení zaměstnanci, vedoucí skupin. Vyučují jednotlivé moduly. Ty jsou buď teoretické, jako matematika, fyzika či letecká legislativa, nebo odborné jako aerodynamika, konstrukce a systémy letadel, turbínové motory a podobně.

„Z každého modulu, tedy celku, se skládá zkouška. U zaměstnanců, kteří začínají od nuly, trvá teoretická výuka přibližně rok. Ale vyplatí se. Umožňuje nám učinit z šikovných nekvalifikovaných zaměstnanců šikovně kvalifikované. Zjednodušeně řečeno si ze závozníků dokážeme sami vychovat zkušené šoféry,“ říká Daniel Barč.

Přestože má firma naplněnou kapacitu, usiluje o získání oprávnění k údržbě velkého letounu, konkrétně Airbusu A 330. V současné době má

vycvičené mechaniky a zajišťuje technické vybavení potřebné k údržbě tak, aby mohla co nejdříve požádat Úřad pro civilní letectví o udělení oprávnění a v září přijmout první Airbus A330.

„Otevře nám to prostor pro další zakázky. Zároveň ale platí, že Airbus A330 nám zabere skoro polovinu hangáru, proto plánujeme v budoucnu přesunout část údržby menších letadel do druhého hangáru. Věřím, že ten začneme stavět podle plánu v květnu,“ doplňuje Daniel Barč. I s touto aktivitou souvisí kontinuální nábor zaměstnanců, jejichž počet by se měl v příštích letech zdvojnásobit na 400.

Leteckou opravnou JOB AIR Technic sídlící na letišti v Ostravě-Mošnově v minulém roce získal holding Czechoslovak Group.

Ropy je přebytek

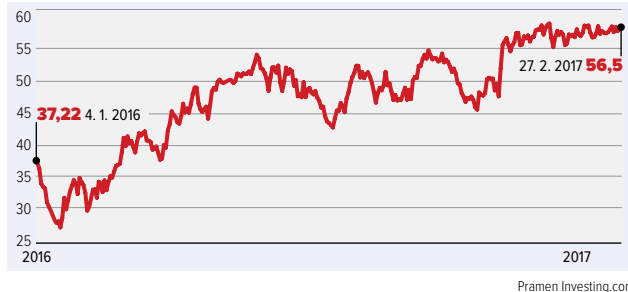
Až k 30 dolarům za barel může spadnout cena ropy v případě, že OPEC neomezí těžbu.

Arsen Lazarevič

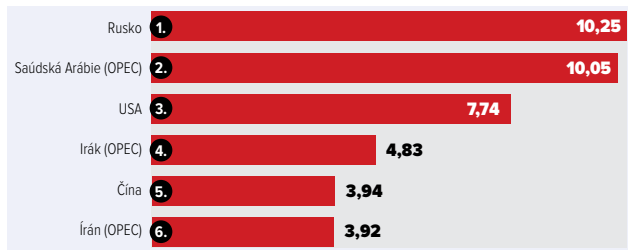
Ropný trh čekají další trable. Šéfové a analytici významných společností varují, že pokud OPEC nepřikročí k pokračování dohody ohledně ropných kvót, ceny ropy opět výrazně poklesnou. Například šéf společnosti Total Patrick Pouyanne tvrdí, že na trhu je přebytek ropy, který se nepodaří jen tak vyprodat. Důvodem je podle něj především rostoucí produkce břidlicových těžařů ve Spojených státech, kteří od loňského října zvýšili svou produkci o 500 tisíc barelů denně. Kartel sice podle něj snížil za stejné období těžbu ropy o 1,14 milionů barelů denně, ale Libye a Nigérie svou produkci zvýšily o 220 tisíc barelů a s další stabilizací politické situace v těchto zemích může zdejší produkce dále růst.

Podle expertů banky ABN Amro je už situace téměř kritická – ropy je výrazný nadbytek a cena barelů může poklesnout k 30 dolarům v případě, že se OPEC nedohodne na dalším regulačním

Cena ropy Brent (v dolarech za barel)

Největší producenti ropy v roce 2016 (miliony barelů)

období, tedy na pokračování kvót. Riziko poklesu cen také podle nich velmi narostlo.

S tímto publikovaným scénářem zlevňování ropy ale nesouhlasí někteří analytici. „Riziko výrazného poklesu ceny ropy nevidím jako velké. S akcelerací růstu světové ekonomiky, může dojít k růstu poptávky po ropě,“ uvádí Pavel Sobišek, analytik UniCredit Bank, podle kterého chtějí velké firmy ovlivnit OPEC

ve směru pro ně příznivém – k přijetí dalších kvót.

Velké ropné firmy a OPEC se mohou utěšovat například zprávou, že růst produkce břidlicových těžařů může zbrzdit růst nákladů na těžbu, ke kterému by v tomto roce mělo dojít poprvé po pěti letech. Podle výzkumné společnosti Rystad Energy se mají náklady na barel v odvětví těžby z břidlic průměrně zvýšit o 1,6 dolaru na 36,50 dolaru za barel.

Z parketu

Jan Mihulka

Řecko jako trojský kuň

Poslední dobou se stále častěji setkávám s názorem, že finanční trhy jsou už příliš vysoko a je jen otázkou času, kdy přijde jejich propad. Této spekulaci nahrává i fakt, že několik posledních ekonomických cyklů trvalo šest až sedm let, což pro nás znamená, že trhy už rok přesluhují. Pokud tedy přijmu premisu, že na trhu už skutečně panuje osmý rok konjunktura, říkám si, co by mohlo spustit další krizi. Británii se to nepovedlo. Dalším vážným kandidátem na průšvih byla Itálie, která ještě nemá vyhráno, ale trhy nakonec i toto přešly s jistou apatií. A přece tu je něco, co se ideálně kryje s načasováním hospodářského cyklu: předlužené Řecko.

Země, jejíž dluhopisy mají hodnotu sběrných surovin a dluh přesahuje 180 procent

HDP země – tedy více jak bilion dolarů, je vcelku dobrým kandidátem na roznětku. Řecko drží naživu jen podpora mezinárodního měnového fondu a na další tranši čeká v červenci. Jenže nic není zadarmo. Řecko musí ukázat, že dokáže svůj rozpočet dostat do přebytku.

V zemi, kde lidé donedávna odcházeli do důchodu v 50 letech a státní úředník bere třikrát víc než zaměstnanec v soukromé sféře, to půjde jen stěží. Ale náklady jsou jen jednou polovinou nesedící rovnice. Řecko se pyšní tím, že je zde nejvyšší podíl OSVČ na pracující síle. A proč? Protože to umožňuje obcházet placení daní.

V Řecku je neplacení daní takový gentlemanský prohřek, jako když muž neotevře dámě dveře. Šířka daňových podvodů je v Řecku stejně šokující jako její peněžní vyčíslení. Ve světle těchto faktů je Řecko jednoduše můj černý kuň na start krize, tedy pokud ho Itálie s Francií nepředběhnou.

Autor je analytikem Patria Finance

Krátce

SoftBank chce podíl ve WeWork

Japonská investiční skupina SoftBank Group jedná o investici do americké společnosti WeWork, která poskytuje malým technologickým firmám sdílené fyzické i virtuální pracovní prostory. Podle televize CNBC má SoftBank v úmyslu investovat přes tři miliardy dolarů.

Londýn zůstane hlavním finančním centrem Evropy

Třebaže část pracovních míst může ztratit, zůstane Londýn i po odchodu Británie z EU nejdůležitějším finančním centrem Evropy. Zpravodajské stanici BBC to řekl člen vedení německé centrální banky Andreas Dombret.

Fúze LSE a Deutsche Börse je v ohrožení

Londýnská akciová burza London Stock Exchange (LSE) považuje za nepravděpodobné, že Evropská komise schválí její spojení s německou Deutsche Börse. LSE nehodlá přistoupit na požadovaný prodej většinového podílu v jedné ze svých divizí. Firma hodlá i nadále pracovat na realizaci spojení s Deutsche Börse. Dodala však, že tato fúze nebude možná, pokud komise nezmění svůj postoj.

Příjmy z turismu na Mauriciu rostou

Ostrov Mauricius loni navštívilo 1,28 milionu turistů, meziročně o 10,8 procenta více. Příjmy z turistiky se ostrovní zemi v Indickém oceánu zvýšily o 12 procent na 55,9 miliard rupií (40 miliard korun), s dalším růstem se počítá i letos. /čtk/

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 27. 2. 2017

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	19,587
Čína	1	3,717
Dánsko	1	3,635
EMU	1	27,020
Chorvatsko	1	3,637
Japonsko	100	22,730
Kanada	1	19,453
Maďarsko	100	8,781
Norsko	1	3,057
Polsko	1	6,263
Rusko	100	44,240
Švédsko	1	2,828
Švýcarsko	1	25,337
Turecko	1	7,092
USA	1	25,522
Velká Británie	1	31,683

Akcie na pražské burze

27. 2. 2017

Název	Kurz [Kč]	Změna [%]
CETV	71,60	0,84 %
ČEZ	453,00	0,22 %
Erste Bank	751,50	-0,81 %
Fortuna	102,00	3,03 %
Kofola	397,00	-0,25 %
KB	925,60	0,50 %
Moneta	86,05	0,00 %
O2 CR	273,00	-0,51 %
Pegas	834,40	-0,43 %
Philip Mor. ČR	13 303,00	-0,46 %
TMR	685,00	0,00 %
Unipetrol	210,50	-0,94 %
VIG	604,10	-1,27 %
Celkový objem (v tisících korun)	364 520	

Sítě 5G čeká rychlý rozmach

Pres 5G by v roce 2025 mělo být připojeno každé osmé zařízení na světě, tedy přibližně 1,1 miliardy mobilních zařízení. Vyplývá to z průzkumu asociace světových mobilních operátorů GSMA zveřejněného na veletrhu Mobile World Congress v Barceloně. První sítě by měly vzniknout po roce 2020.

Sítě 5G nahradí technologii LTE. Ta v Česku pokrývá zhruba 99 procent populace. Pro 5G zatím nejsou dokončené a přijaté technické standardy, které jsou nutné k tomu, aby mohli

výrobci začít vyvíjet koncová zařízení, tedy telefony a modemy. S přijetím standardů se počítá v příštím roce.

Technologie 5G má nabídnout výrazně vyšší rychlost stahování i nahrávání na internet ve srovnání s LTE. Zatímco u LTE se hovoří maximálně o stovkách megabitů za sekundu a reálné rychlosti se pohybují spíše v desítkách megabitů, technologie 5G slibuje připojení o rychlosti až 20 gigabitů za sekundu a odezvu sníženou na jednotky milisekund. /

čtk/ **Více na MOBILMANIA.cz**

Na sítě páté generace by kolem roku 2025 mělo být připojeno

1,1
miliardy zařízení.

NĚMECKÉ MINI

Foto profimedia.cz

PŘESUNOUT VÝROBU vozu britské značky Mini z Velké Británie do Německa zvažuje německá automobilka BMW. Tvrdí to německý deník Handelsblatt, firma ale o tom začne teprve příští týden jednat s britskou vládou. Úvahy o přesunu nastartovalo rozhodnutí Londýna opustit EU.

Warren Buffett nakoupil další akcie Applu

Investiční společnost Berkshire Hathaway miliardáře Warrena Buffetta dál výrazně zvyšuje nákupy akcií technologické společnosti Apple. Nyní jich má zhruba 133 milionů v celkové hodnotě 17 miliard dolarů. Buffett to potvrdil v rozhovoru pro televizi CNBC.

Buffett začal investovat do akcií Applu loni a výrazně tyto nákupy zvýšil v posledním čtvrtletí loňského roku. V sobotu Berkshire sdělila, že loni koupila 61,2 milionu akcií Applu za celkem 6,75 miliardy dolarů. V pátek měly tyto akcie hodnotu přes 8,3 miliardy dolarů. Loňské investice Berkshire do Applu firmě vynesly zatím přes 1,6 miliardy dolarů. Dle Buffetta se americké trhy ještě nenacházejí ve fázi „bubliny“. /čtk/

266931/29

INZERCE

NOVÝ
MAGAZÍN

E15
PREMIUM

PRÁVĚ
V PRODEJI

JAK
PŘEŽIJÍ
ČESKÉ PENÍZE
V INTERNETOVÉ
DOBĚ?

OBJEDNÁVEJTE
I PŘES
SMS!

POŠLETE SMS NA ČÍSLO 902 11 VE TVARU:
FINTECH JMÉNO PŘÍJMENÍ ADRESA MĚSTO PSČ

Cena každé přijaté SMS je 99 Kč vč. DPH (zahrnuje poštovné i balné). Provozuje CN INVEST, a. s., infolinka 296 363 199 ve všední dny 8–16 hod., mobil@cninvest.cz, www.platmobilem.cz.

Trump chce zopakovat americký oblet Měsíce

■ NASA pro letošní rok pracuje s rozpočtem 19 miliard dolarů, na pilotované lety je vyčleněna necelá polovina této sumy.

Radek Pavlovič

USA by se mohly po čtyřech letech vrátit na Měsíc. Administrativa prezidenta Donalda Trumpa pověřila NASA zpracováním studie, zda je možné vyslat člověka k přirozené družici Země už příští rok. Původní plán s misí na Měsíc příští rok počítal, ovšem bez lidské posádky. Pravděpodobně dvoučlenný tým by se měl vypravit do ves-

MEGARAKETA. Posádka by měla letět novou raketou Space Launch System na lodi Orion, kterou právě vyvíjí Lockheed.

míru nejdříve v roce 2021. Na základě požadavku Bílého domu má nyní NASA zpracovat studii proveditelnosti, zda je možné pilotovanou misí vyslat už příští rok.

Pokud by projekt dostal zelenou, budoucí posádku čeká pravděpodobně osmi až devítidenní cesta s cílem obletět Měsíc. Podobnou misí už Američané absolvovali v roce 1968 v rámci Apollo 8.

Jak připomněl Reuters, NASA neopustila nízkou oběžnou dráhu Země od sedmdesátých let, ačkoli pilotované mise posílala do vesmíru pravidelně i v dalších letech.

Pilotovaná mise na Měsíc v roce 2018 je prvním vstupem Trumpovy administrativy do amerického vesmírného programu. O záměrech nového amerického prezidenta ohledně vesmíru se toho zatím mnoho neví. Existují však náznaky, že Trump by měl být otevřenější než jeho předchůdce Barack Obama. Zatímco Obama byl i s ohledem na celosvětovou hospodářskou krizi konzervativní a opatrný, Trump už ve svém inauguračním projevu vyjádřil podporu novým vesmírným misím, když prohlásil, že USA jsou připravené „odhalit tajemství vesmíru“.

NASA letos pracuje s rozpočtem 19 miliard dolarů, přičemž na projekty pilotovaných letů je vyčleněna necelá polovina sumy. **Více E15.cz**

ZDVOJENÝ PLOT

MAĎARSKO začalo stavět druhou řadu oplocení, které loni vybudovalo na hranicích se Srbskem ve snaze zastavit ilegální pronikání migrantů na své území. Zdvojené oplocení se prý osvědčilo na desetikilometrovém experimentálním úseku. Druhá řada je vybavena senzorovým systémem a kamerami, mezi ploty vede příkop s cestou pro hraniční policii.

Na obranu o 9 procent víc

Americký prezident Donald Trump chce zvýšit letošní rozpočet na obranu o 54 miliard dolarů, tedy o devět procent ve srovnání s loňským rokem. S odvoláním na nejmenované činitele Bílého domu o tom včera informovaly agentury AP a AFP. Prezident tento krok hodlá kompenzovat snížením přísunu peněz do všech ostatních rezortů s výjimkou těch, které mají rovněž v popisu práce zajišťování bezpečnosti. Trump už upřesnil, že peníze půjdou policejním složkám a na opatření, která mají pomáhat v boji proti zločinu.

Krátce

Rusové zvou k jednacímu stolu o Sýrii i Kurdy

Rusko chce do rozhovorů o Sýrii zapojit i Kurdy, řekl včera náměstek ruského ministra zahraničí Michail Bogdanov. Zatím není jasné, jak na ruský požadavek bude reagovat Damašek a jeho delegace v Ženevě. Kurdové nebyli zapojeni do minulých kol rozhovorů mimo jiné kvůli tomu, že Turecko, které podporuje

část opozičních skupin, je považuje za teroristy.

Brexit ukončí volný pohyb osob z EU do Británie

Britská premiérka Theresa Mayová se chystá v březnu oznámit, že dnem oficiálního zahájení rozhovorů o odchodu Británie z EU skončí i volný pohyb osob pro nové imigranty z ostatních unijních zemí. Napsal to The Daily Telegraph. /čtk/

Vládní CDU/CSU hledá volební témata

■ Němečtí sociální demokraté mají v průzkumech třetinovou podporu voličů. Stejně jako vládní koalice.

Tah s nasazením Martina Schulze do volebního boje o kancléřství německé sociální demokracii (SPD) vyšel. Od oznámení jeho kandidatury se strana poprvé po více než deseti letech

v průzkumech veřejného mínění dotáhla na vládnoucí konzervativní tandem CDU/CSU. Do sociální demokracie navíc za poslední měsíc vstoupilo přes 6500 lidí. Ze zneklidněných řad CDU/CSU se stále silněji ozývají hlasy, aby kancléřka Angela Merkelová zahájila kampaň a začala se vůči Schulzovi jasně vymezovat.

Bavorský ministr financí Markus Söder (CSU) má

za to, že povzbuzení, které sociální demokratům dala kandidatura bývalého šéfa Evropského parlamentu, nemusí být jen přechodnou záležitostí. „Jsem přesvědčen, že už nebude stačit jen říkat, co jsme v minulosti udělali dobře,“ poznamenal Söder. Místo toho by podle něj Merkelová, která v čele Německa stojí už dvanáctý rok, měla najít cestu, jak motivovat stranickou základnu.

K okamžitému zahájení volební kampaně svou stranu vyzval ministr zdravotnictví Hermann Gröhe (CDU). „Musíme poukázat na Schulzův levicový kurz a jeho slabiny, pokud jde o fakta,“ míní. Další z cest, jak čelit Schulzovi, který by rád rozšířil sociální dávky pro určité skupiny obyvatel, je podle Södera snížení daní pro střední třídu. Někteří politici konzervativní unie přitom

mluví o daňových úlevách až 30 miliard eur ročně. Ministr financí Wolfgang Schäuble (CDU) zatím uvažuje o úlevách daňových poplatníkům v rozsahu asi 15 miliard eur po záříjových parlamentních volbách. Do nich by podle současných průzkumů veřejného mínění šly CDU/CSU i SPD s prakticky shodnou voličskou podporou asi 31 až 32 procent. (čtk, hý)

Tvář dne

„ Máme dobrou pozici, abychom získali 120 hlasů ve sněmovně. Držet zbraň je součástí kultury České republiky,

řekl o svém návrhu ústavního zákona ministr vnitra Milan Chovanec

str. 2

Foto: čtk

Komentář

Martin Čaban

Nemocnice v novém aneb Lex Ludvík

Když se ministr zdravotnictví Miloš Ludvík v listopadu na necelý rok ujímá funkce, byla jasná jedna věc. U každého návrhu, který předloží, bude třeba přemýšlet, co z něj kóuká pro Ludvíka osobně a také pro Fakultní nemocnici v Motole, k jejímuž řízení se po odchodu z ministerstva vrátí. Tuto optiku se vyplatí použít i v případě zákona o univerzitních nemocnicích. Pomůže totiž odpovědět na otázku, proč ministr nejednou zařadil vysoký rychlostní stupeň zrovna u zákona, který byl dlouho u ledu a nelíbí se tripartitě. I rektori vysokých škol jej vítají jenom velmi obezřetně – jsou rádi, že jim kyne naděje na větší vliv na chod špitálů, ale bojí se, že školy současně s pravomocemi dostanou v jednom balíku i ošklivé dluhy, které některé nemocnice tíží.

Důvod toho náhlého kalupu je prostý. Zákon velmi výrazně upevní postavení

dnešních ředitelů fakultních nemocnic. Pokud jde o exponenty sociální demokracie, týká se to nejen Ludvíka, ale také jeho předchůdce Svatoopluka Němečka, který se po třech letech ministrování vrátil do čela FN Ostrava. Pokud zákon projde, stanou se z nich a osmi dalších šéfů státních nemocnic od příštího roku automaticky řediteli nemocnic univerzitních. S pětiletým mandátem.

Pro ministra zdravotnictví je zákon o univerzitních nemocnicích srdeční záležitostí, ale stává se z něj i záležitost adrenalinová.

Co je ještě lepší – ředitelé fakultních nemocnic může dnes kdykoli bez vysvětlování odvolat ministr zdravotnictví. Ředitelé univerzitních nemocnic může ministr odvolat jen ze zvláštních důvodů a na základě návrhu rady, která nemocnici řídí. Ta má sedm členů. Tři jmenuje ministr zdravotnictví, jednoho ministr financí, dva univerzita a jednoho odbory. Vláda má v radě nadpoloviční většinu, ale zrovna na odvolání ředitele je potřeba

většina tříčtvrtinová, tedy šest hlasů. Taková pojistka kariéry je v nadcházejících turbulentních politických dobách k nezaplacení.

A pak je tu ještě takový bonus. Když poslanci cupovali na kusy registr smluv, zrovna fakultní nemocnice se z výčtu subjektů, které musejí smlouvy zveřejňovat, vyjmout nepodařilo. O univerzitních nemocnicích ovšem zákon o registru smluv nic neříká, a proto by se na ně nevztahoval. Dá se to spravit jednoduchým pozměňovacím návrhem, ale víte, na co všechno se v tom sněmovním ruchu dá zapomenout.

Pro Ludvíka je tedy zákon o univerzitních nemocnicích pochopitelně srdeční záležitostí. Ovšem poté, co jej včera vláda neprojednala kvůli nabitému programu, se z něj stává i záležitost adrenalinová. Vzhledem k legislativnímu procesu se definitivní rozhodnutí o zákonu, který vláda schválí v březnu, ocitá v lepším případě nebezpečně blízko k podzimním sněmovním volbám. A to už bývá sněmovna zcela nevypočitatelná.

Takže Ludvíkův boj za bytelné pojištění (nejen) vlastní kariéry bude napínávit do samého konce. Pak se s trochou nadsázky ukáže, zda do české sbírky zákonů po lex Babiš přibude také lex Ludvík.

Kresba Břetislav Kovarik

Prodali jsme už půl milionu Garfieldů

■ Jeho společnost do Česka přivedla **komiksy** s Batmanem či Spider-Manem, prodejnosti ovšem jasně kralují kocour Garfield a uličník Bart Simpson. Cena dobře zachovaného komiksu se navíc může **zhodnotit až stonásobně**. „První vydání časopisu **Crew**, které před dvaceti lety stálo 66 korun, dnes prodáte za dva tisíce,“ říká spolumajitel nakladatelství Crew **Petr Litoš**.

Tomáš Stingl

EB Obliba komiksů stoupá. O jak velkém trhu se v případě České republiky bavíme?

Odhaduji ho na 100 milionů korun ročně. Loni tu vyšlo asi 200 titulů, z toho nějakých 80 vydala naše společnost. Dalšími významnými producenty jsou například nakladatelství Albatros, BB art, Argo, Comics Centrum nebo Paseka. Jde v podstatě o luxusní zboží. Nejlevnější knížky sice začínají někde na 140 korunách, cena za výpravnější publikaci ale může být i několik tisíc. Celkově je trh s komiksy na podobném obratu, jako jsou elektronické knihy.

EB Češi hledají nové cesty, jak zhodnotit peníze. Lze k tomu využít i komiksy?

Jsou zákazníci, kteří si dnes kupují komiks rovnou dvakrát. Jeden mají na čtení, ten druhý ani nevybalí, aby se nepoškodil, a hned si ho schovají do sbírky. Při prodeji knihy v budoucnu o ceně rozhoduje, v jakém je stavu. V zahraničí jsou specialisté, kteří hodnotí kvalitu exempláře na škále od 1 do 10. Například některé starší, ovšem špatně zachované vydání komiksu X-Men stojí 20 dolarů. Ale

tentýž titul v kvalitě 9+ může stát dva tisíce dolarů.

EB Je nějaký český titul, který se po čase výrazně zhodnotil?

Třeba první číslo časopisu Crew, které stálo na konci roku 1996 jen 66 korun, se dnes prodává v ceně kolem dvou tisíc. Mohu uvést také příklad z naší beletrie. Dobře zachovanou původní sci-fi Cesta krve autora Jiřího Kulhánka, což bývala v devadesátých letech kniha za dvě stovky, dnes můžete prodat za sedm nebo osm tisíc korun.

EB Na superhrdiny je tradičně navázán prodej plastových figurek a další merchandising. Roste sběratelská hodnota i u těchto hraček?

Všimněte si, že když přijdete do obchodu, skoro všechny tyhle figurky jsou

„Komiksy si prý oblíbili taxikáři, pro které je zloději kradou na objednávku ve stylu ‚přines mi ten a ten díl Conana‘.“

z limitovaných edicí. Výrobce nabídne záměrně jen 250 sošek a už se od začátku počítá s tím, že jejich cena poroste. To je výhodné i pro prodejce. Nevadí mu, pokud mu tam figurka pár měsíců stojí a neprodá se. Je to ekonomická logika postavená naruby. Máte skladové zásoby, jejichž cena s časem roste.

EB Komiksy byly dřív vnímány jako koniček pro okrajovou subkulturu. Mění se to?

Tvrdé jádro tvoří stále těch několik tisíc fanoušků – dnes mužů nad třicet let – kteří jdou s tímhle fenoménem v Česku od začátku. Ovšem například na Facebooku už dnes zájem o komiksy deklaruje skoro 400 tisíc Čechů. Za masovou popularitu v poslední době tenhle žánr vděčí hlavně úspěchu filmů od společnosti Marvel a také televizní sérii Živí mrtví.

EB Které kreslené postavy táhnou nejvíc?

Nejúspěšnějším titulem v naší produkci je suverénně kocour Garfield. Dosud jsme prodali 500 tisíc knih. Dalším tahákem je Bart Simpson. Například jen ostravská městská knihovna bere 24 výtisků od každého vydání. Tak si představte, jaký je o ten sešit mezi čtenáři asi zájem. Tyhle „masovky“ nám vydělají na artové tituly, u kterých je obchodní úspěch nevyzpytatelný. Průměrný náklad jednoho komiksu u nás bývá 1500 až dva tisíce výtisků.

EB Nakladatelství teď experimentují s novými metodami prodeje. Třeba s tím, že kniha vyjde jen tehdy, pokud si ji předem objedná určitý počet zákazníků...

Dovolím si poznamenat, že tohle je jenom marketingový trik. Všimněte si, že oni mají knihu hotovu měsíc poté, co skončí termín pro předobjednávky. Za tak krátkou dobu komiks nevyrábíte. Když hodně šturmuje, trvá to tak pět šest měsíců.

EB Takže vy tento postup nepoužijete?

Chceme letos zkusit klasické crowdfundingové financování přes Startovač.

Také jsme rozjeli vlastní projekt Modrá Crew. To je snad 120. pokus nabídnout Čechům kvalitní dospělé evropské komiksy – zatím tu pořád dominují ty anglosaské a japonské. V rámci edice Modrá Crew vždycky nabídneme předplatitelům tři čtyři evropské tituly, ať sami rozhodnou, který z nich máme přespříště vydat. První hlasování vyhrála francouzská historická fantasy Třetí zákon.

EB Komiksové knihy jsou specifické tím, že mnohé vycházejí postupně ve vícedílných sériích. V Česku ale některé edice skončily... bez konce. Proč?

Před třemi lety přišel moment, který důvěru čtenářů hodně poznamenal. Dvě česká vydavatelství v krátké

Nejlevnější knížky sice začínají někde na 140 korunách, cena za výpravnější publikaci ale může být i několik tisíc. Celkově je trh s komiksy na podobném obratu, jako jsou elektronické knihy.

době ukončila bez pokračování skoro dvě desítky sérií, protože se dostatečně neprodávaly. Když čtenář dostane první díl příběhu a nikdy se nedozví, jak story skončí, je to skoro trapné. My jsme tehdy uspěli díky tomu, že jsme jasné řekli: sérii, kterou začneme, také dokončíme. I kdyby další díly nebyly ziskové.

EB Knihkupectví se prý zdráhají komiksy vystavovat. Proč?

To stále platí. Komiksy se hodně kradou, protože jsou většinou dražší než beletrie. Navíc se tvrdí, že si je oblíbili na čtení taxikáři, pro které je zloději kradou na objednávku ve stylu „přines mi ten a ten díl Conanů“. I spolujiteli našeho vydavatelství Jiřimu Pavlovskému se občas stane, že mu přijde do knihkupectví nabídnout neznámý

člověk pět nevybalených nových komiksů. Ctíme samozřejmě stavovskou kolegiálnítu a tyhle nabídky odmítáme.

EB V Česku máme tradici už z dob socialismu sahající od Čtyřlístku až po kreslené sci-fi seriály v časopisu ABC. Prosařily se ale nějaké české komiksy v nové éře i v zahraničí?

Mezinárodní úspěch sklídila například série Nitro výtvarníka Jiřího Gruse a scenáristy Štěpána Koprivy. Prodali jsme ho už do osmi zemí. Dnes už vůbec není diskvalifikující, pokud jste autor z České republiky, a ne z anglosaských zemí. Rozhoduje kvalita. Prodej práv vnesl řádově několik tisíc dolarů v jednotlivých zemích, záleží na plánovaném nákladu a na dalších okolnostech.

EB Jak drahý je naopak nákup zahraničních práv pro ČR?

Oproti beletrii je rozdíl v tom, že kupujete navíc i grafické podklady. Řádově vyjde copyright na jeden kvalitnější zahraniční komiks také na jednotky tisíc dolarů, grafické podklady jsou podobně drahé. Dlouhé ale mohou být námluvy u autorů, zejména těch japonských, kteří platí v komiksu za špičku. Než jsme získali souhlas s českým vydáním japonské manga série Naruto, což je třetí nejúspěšnější japonský komiks všech dob, trvalo to deset let. Japonci jsou nároční, ale když už jednou jejich důvěru získáte, jsou pak zlatí.

EB Čím se obchod tak protahuje?

Japonci berou vydání komiksu jako velký záva-

zek. Všechno chtějí poslat k náhledu, na všechno se detailně vyptávají. Zatímco Američané tu nebyli kvůli komiksům nikdy a obchod vedou svižně a na dálku, Japonci dvakrát za rok osobně přijedou. Obejdou knihkupectví, sledují, jak jsou knihy vystaveny.

Jednání s nimi někde na veletrhu je zvláštní. Přestože vědí, že vy tam přijдете sám, jich dorazí pět nebo šest. Nikdy neřeknou přímo „ne“. Místo toho se snaží odvést řeč na jiné téma. Pokud vám neodpoví na e-mail Francouz, prostě na to zapomněl a musíte ho urgovat. Pokud neodpoví Japonec, v podstatě víte, že vám jen nechce napsat zamítavou odpověď.

EB Dvacet let jste vydávali kultovní časopis Crew. Jak skončil?

Loni jsme ho zastavili, místo toho přecházíme na elektronická média. Máme třímínutový pořad na jedné hudební televizi a začali jsme také natáčet nový pořad Komiksář, který publikujeme na YouTube. Nové knihy v nich komentují samotní čtenáři. Zafungovalo to. Už teď má Komiksář větší sledovanost, než kolik měl časopis čtenářů.

Petr Litoš (44)

Vystudoval Matematicko-fyzikální fakultu Univerzity Karlovy. V roce 1997 spoluzakládal nakladatelství Crew. Z původně fanouškovského projektu vyrostl seriózní byznys. Loni měla firma obrát 30 milionů korun. Spolujitелеm nakladatelství je podnikatel Jiří Pavlovský. Společnost vydává knihy se superhrdiny Batmanem, Spider-Manem, Lobem a s dalšími. Vydávala také časopis Crew, který byl ovšem loni zastaven a nahrazen dvěma videopořady. Petr Litoš podniká i v oblasti výpočetní techniky, spoluvlastní firmu Grand IT. Má tři děti, které rády čtou komiksy o Asterixovi a Bartu Simpsonovi.

Foto: E15 Vlastimil Poliačik

Vinařský začátek roku: řez a stáčení

■ Celoroční práce vinařů z Moravy a z Čech zmapuje seriál E15. Co musí vinař sám nebo se svým týmem spolupracovníků, jako jsou enolog, technolog, vinohradník, sklep mistr a další, udělat během roku? V lednu a únoru jsou v podstatě práce totožné – prořezávání révy a stáčení vína.

Vlastimil Poliačik

Práce vinařů se celý rok, nejen na jeho počátku, odehrává ve dvou rovinách: na vinici a ve sklepech.

VINICE

Réva vinná v zimním období, tak jako většina rostlinstva v našich klimatických podmínkách, je ve stavu vegetativního klidu. Tedy stavu, kdy se uskutečňují řezy. „Pokud to dovolí počasí, tak už začátkem ledna musíme začít stříhat, protože s rozlohou našich vinic a počtem pracovníků bychom to nestihli. I tak budeme stříhat ještě částečně v březnu,“ říká Miroslav Volařík, majitel stejnojmenného vinařství.

Vinařův rok
leden, únor

Zimní řez révy je nejdůležitější činností z hlediska konečné kvality a kvantity hroznů. „V této době se už musí plánovat, jaké chceme na konci procesu víno,“ vysvětluje David Šťastný, ředitel Château Valtice – Vinné sklepy Valtice. Úkolem zimního řezu je probírka starého odplazeného dřeva a likvidace přebytečných výhonů (oček). „Pokud chceme, aby hrozny vyzrály do nejlepší kvality na našich premiových vinohradech, necháváme na tažni tak 8–10 oček, což je ve výsledku kilogram až 1,5 kilogramů

hroznů,“ dodává Šťastný. Pokud by se nechalo oček více, rostlina by nemusela mít sílu ke kvalitnímu dozrání hroznů. Avšak počet nechaných oček není jediným faktorem, který ovlivní výslednou úrodu. Vliv má i například typ či způsob řezu, který si vinař podle potřeby zvolí.

Pokud vinařství chce rozšířit své vinice o nové, je čas půdu připravit na výsadbu.

SKLEP

Většina vinařství má začátkem roku už vína z minulého ročníku silně prořídila, takže pro jarní nabídku se připravují nová. A tak se vybraná vína v tento čas už filtrují (cílem je oddělení všech pevných částic nebo zákalů) a stáčí. „Jsou to lehčí aromatická bílá nebo růžová vína. Měla by mít za sebou nejméně měsíc v lahvi, než se pustí do světa,“ upozorňuje Volařík a dodává: „Nyní připravujeme do lahvi například Solaris, Müller Turgau,

Veltlínské zelené, Tramín červený.“ Ostatní vína se ještě nechají zrát na jemných kvasničných kalech. Podle Šťastného ta nejlepší vína se nechávají zrát na jemných kvasnicích čtyři až šest měsíců. Jde o technologii „sur lie“ (doslova na kvasnicích), která zvyšuje intenzitu ušlechtilé vůně, výraz (tělo) vína i jeho potenciál na další zrání v čase.

JAK DOPADL LETOŠNÍ LEDEN A ÚNOR

Podle Martina Půčka, ředitele Svazu vinařů, počátek roku dopadl pro vinaře dobře. „Pokud jde o přezimování za měsíce leden a únor, tak obecně se dá říci, že se nic nestalo. Konečně byla zima, jak má být. Sice byly poměrně nízké teploty (–19° až –22°), ty ale přišly velmi pozvolna za přítomnosti srážek a vlhké půdy a v mnoha případech i sněhové pokrývky. Stejně tak návrat teploty nad nulu byl opět pozvolný. Je možné, že nějaká očka

Akademické shrnutí

Leden a únor ve vinici jsou zaměřené na zimní řez révy. Při tomto řezu se odstraňuje většina dřeva z keře a na keři se ponechává pouze letorost z jednoletého dřeva – tažeň. Zimní řez není vhodné provádět v mrazivých dnech, kdy teplota klesá výrazně pod bod mrazu. Ve vinařském provozu probíhá zrání vína. Vína zrají v nerezových nádobách nebo dřevěných sudech. V dřevěných sudech se využívá míchání kvasničných kalů, které zakaluje chuť vína a zvýrazňuje organoleptické vlastnosti vína. U vín určených na konzumaci v jarním období probíhá finalizace vína, tzn. filtrace a lahvování.

Pavel Pavloušek, profesor Mendelovy univerzity v Brně.

tento mraz nevydržela, ale to pouze v řádu jednotek procent, což nebude mít žádný vliv na sklizeň.“

Ženy byly letos v prořezávání révy vinné zručnější než muži

Řez révy vinné je v prvních dvou měsících roku nejdůležitější činností vinařů. Úkon řezu vyžaduje poměrně značnou zručnost a znalost, je proto pochopitelné, že svůj um chtějí vinaři mezi sebou porovnat. Před 13 lety tak vznikla soutěž, respektive

mistrovství České republiky v řezu révy vinné. Letos se konalo 10. února ve Valticích na vinicích, které propůjčilo vinařství Château Valtice – Vinné sklepy Valtice a zcela je ovládly ženy. Soutěžící se utkávají ve dvou kategoriích – Elite pro ženy a muže nad

21 let a Junior. Letos zvítězila Martina Klašková z Vinofructu ze skupiny Château Valtice (na snímku) a ženy obsadily v kategorii Elite i druhou a třetí příčku, přestože ze 70 soutěžících jich bylo jen 16. Na každého soutěžícího čekalo 25 keřů. /pol/

Foto: čtk

Oscarům vévodil La La Land

■ Nejvíce amerických prestižních cen Oscar získal muzikál La La Land, cenu za nejlepší film ale získalo černošské drama Moonlight.

Dušan Kütner

Až na omyl při vyhlášení nejlepšího filmu loňského roku se žádná překvapení při osmdesátém devátém udílení cen americké filmové akademie nekonala. Šest nominací ze čtrnácti proměnila muzikálová love story La La Land, jejíž režisér Damien Chazelle se ve dvaatřiceti letech stal nejmladším držitelem Oscara za režii v historii. Cenu za nejlepší film si pak odnesli tvůrci druhého favorizovaného snímku Moonlight.

Právě prestižní kategorie – nejlepší film – přinesl jeden z největších přešlapů v historii Oscarů. Herci Warren Beatty a Fay Dunawayová totiž původně za vítěze vyhlásili snímek La La Land. Omyl organizátoři přiznali ve chvíli, kdy autoři muzikálu již přebírali cenu.

Černošské drama Moonlight od Barryho Jenkinse

Foto Reuters

RADOST NAPODRUHÉ. Přítomní na cenách Oscar v Dolby Theatre v Los Angeles si název nejlepšího filmu vyslechli dvakrát. Poprvé se totiž organizátoři a moderátoři spletli.

tak nakonec proměnilo tři z osmi nominací. K soškám snímku bezpochyby pomohlo i to, že film je v současné době podle odborného serveru Metacritics nejvíce oceňovaným filmem nejen z těch, které byly nominovány na Oscara, ale ze všech filmů loňského roku.

Loni se výsledky Oscarů dočkaly kritiky za „příliš

bělošské“. Letos ale pro podobná označení důvod není. Kromě Moonlightu se totiž dočkala ocenění i Afroameričanka Viola Davisová v kategorii nejlepší herečka ve vedlejší roli za snímek Fences (Ploty) režiséra Denzela Washingtona.

Ani Oscary se nevyhuly některým politickým proklamacím na adresu nového

prezidenta Donalda Trumpa. Asi největším gestem byla neúčast iránského režiséra Asghara Farhádího, který získal za snímek Klient cenu za nejlepší neanglicky mluvený film. Režisér si pro cenu osobně nepřišel na protest proti Trumpovu rozhodnutí zakázat vstup do USA občanům sedmi převážně muslimských zemí.

Přehled vítězů Oscarů (výběr)

Nejlepší film

Moonlight

Režie

Damien Chazelle – La La Land

Herec v hlavní roli

Casey Affleck – Místo u moře

Herečka v hlavní roli

Emma Stoneová – La La Land

Herec ve vedlejší roli

Mahershala Ali – Moonlight

Herečka ve vedlejší roli

Viola Davisová – Fences

Neanglicky mluvený film

Klient – režie Asghar Farhádí

Kamera

Linus Sandgren – La La Land

Původní scénář

Kenneth Lonergan – Místo u moře

Hudba

Justin Hurwitz – La La Land

Čelovečerní dokument

O.J.: Made in America – režie Ezra Edelman

Animovaný film

Zootropolis: Město zvířat

Krátce

Národní galerie po nucené pauze otevře expozice

Národní galerie v Praze vybrala novou bezpečnostní agenturu a podepíše s ní smlouvu na ostrahu svých objektů a děl. Smlouva bude na rok, v jeho průběhu vypíše velkou veřejnou soutěž, uvedl generální ředitel galerie Jiří Fajt. Kvůli sporům s dosavadní agenturou galerie o víkend zavřela všechny expozice.

Návštěvnosti kine vládne thriller John Wick 2

V čele víkendové návštěvnosti českých kin je pokračování amerického akčního thrilleru z roku 2014 John Wick 2. Snímek, v němž se v hlavní roli vrátil Keanu Reeves, na druhé místo odsunul eroticky podbarvený film Padesát odstínů temnoty.

Horkýže Slíže oslaví čtvrt století pětadvaceti koncerty

Slovenská punkrocková skupina Horkýže Slíže se chystá na výroční turné ke čtvrtstoletí existence. Šňůra pětadvaceti koncertů začne na začátku března v brněnském klubu Fléda a skončí na konci dubna v Karlových Varech. Na seznamu zastávek nechybí ani pražský Lucerna Music Bar či kluby v Ostravě a Olomouci. /čtk, duk/

FOO FIGHTERS V PRAZE

Foto Profimedia.cz

PO PĚTI LETECH. V pražské O₂ areně vystoupí 27. června jedna z nejvíce oceňovaných rockových kapel současnosti Foo Fighters. Skupinu založil jen několik měsíců po smrti Kurta Cobaina a zániku Nirvany v roce 1994 její bubeník Dave Grohl, který vyměnil bicí za kytaru a zpěv a vlastní písně. Několikanásobní držitel amerických cen Grammy se do Prahy vrací po pěti letech.

Foto dne

Foto: reuters

UMĚLECKÝ VZDOR. Aktivista „tvoří“ své dílo na plotu v městě Ciudad de Juarez na hranici s americkým Novým Mexikem. Počin má symbolizovat protest proti americké imigrační politice prezidenta Trumpa.

Výročí týdne

Nejstarší národní park světa

■ Území, jež takřka nikdo neviděl, o kterém kolovaly báchorky a mýty a které bylo zachycené jen na několika obrázcích a fotografiích, stálo americkému Kongresu za to, aby ho vyhlásil národním parkem.

Psal se 1. březen 1872 a tehdy málo známý Yellowstone se stal prvním národním parkem na světě. Dnes je situace o mnoho jiná. Pověstný

ráj sirných gejzírů, teplých pramenů, bublajících jezírek, vodopádů a mnohé divoké zvěře navštíví ročně na čtyři miliony turistů, kteří mohou děkovat prozíravosti svých předků, i když odkázaných na tak málo informací.

Pocházely od dvou expedic. První v roce 1869 vedl zeměměřič Henry Washburn: v oblasti strávila asi měsíc putováním a pojmenováváním zajímavých míst.

Zúčastnil se jí i spisovatel a právník Cornelius Hedges, který o zážitcích publikoval řadu článků v denním tisku, v nichž se zasazoval o ochra-

nu tohoto území. V reakci na to získal pro svou expedici státní podporu o dva roky později i Ferdinand Hayden, který vypracoval komplexní zprávu včetně již zmíněných maleb a fotografií. Na jejím základě bylo devět tisíc kilometrů čtverečních „vyjmuta z možnosti osídlení, obsazení nebo prodeje“ a prohlášeno za park hodný ochrany sloužící všem. Ministr

vnitřa poté jmenoval prvního správce parku Nathaniela Langforda. Počátky nebyly snadné. Langford neměl

k dispozici žádný rozpočet ani personál, i jeho pozice byla neplacená.

Teprve o pět let později uvolnil Kongres první peníze na správu parku a v roce 1880 tak získal

i svého prvního strážce. Nicméně drancování přírodních zdrojů, pytláčení a jiné

poškození pokračovalo dál, než si v roce 1886 v parku vybudovala stálou posádku americká armáda. V jejím sídle, Fort Yellowstone, dnes úřaduje vedení parku a jedno z návštěvnických center. Vzhledem k nadmořské výšce přes dva tisíce metrů je celoročně přístupná jen malá část parku, zato v zimě lze využít třeba organizované výpravy na sněžných skútrech. Ještě v 19. století stihly své národní parky zřídit i v Austrálii, Kanadě a na Novém Zélandu, v Evropě se první objevil až v roce 1909 ve Švédsku. /mef/

Od založení parku Yellowstone zítra uběhne

145
let.